

Marián Andričík a Miroslav Tóth s Fedorom Gálom a skupinou Drť nositeľmi Ceny Dominika Tatarku za rok 2023. . . . 2
Online, plan.art, 19. 3. 2024, 11:32
Košická lekárska fakulta tvrdí, že viac medikov zvládne 3
Tlač, Denník SME, 20. 3. 2024
Vysokoškoláci, ktorí ostali: Aktivita prináša príležitosti 6
Tlač, Denník SME, 20. 3. 2024

Marián Andričík a Miroslav Tóth s Fedorom Gálom a skupinou Drť nositeľmi Ceny Dominika Tatarku za rok 2023.

📅 19. 3. 2024, 11:32, Zdroj: plan.art , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 212 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 67 EUR

Porota Ceny Dominika Tatarku udelila cenu Mariánovi Andričíkovi za preklad, kalendárium, poznámky, vysvetlivky a doslov výberu poézie Garyho Snydera *Stretnutie s horami*, a skladateľovi Miroslavovi Tóthovi (saxofóny, vedúci skupiny Drť), autorovi textov Fedorovi Gálovi (hlas) a členom skupiny Drť Lucii Chuťkovej (klávesy), Marekovi Buranovskému (elektrická gitara), Mártonovi Csernovszkému (basgitara), Jozefovi Krupovi (bicie), Kataríne Malikovej (klávesy) ako aj Michalovi Kaščákovi za štúdiový album *Kruh alebo špirála*.

Po úvode riaditeľa KI Petra Gondu predseda poroty CDT Peter Zajac oznámil, že Genu Dominika Tatarku za rok 2023 dostali literárny vedec, spisovateľ a prekladateľ Marián Andričík za preklad, komentáre, vysvetlivky, poznámky a doslov výberu básní Garyho Snydera *Stretnutie s horami* a Miroslav Tóth s Fedorom Gálom a skupinou Drť za štúdiový album *Kruh alebo špirála*. Daniel Fischer odovzdal s Ivanou Šátekovou nositeľom Ceny Dominika Tatarku výtvarný dar. Následne vystúpil s laudáciou nositeľom Ceny Dominika Tatarku za rok 2023 držiteľ ceny za rok 2022 Štefan Hríb. Nositeľia CDT za rok 2023 Marián Andričík a Miroslav Tóth s Fedorom Gálom predniesli potom svoje tatarcké reči. Na záver slávnostného udeľovania zahrála skupina Drť výber piesní zo štúdiového albumu skupiny Drť *Kruh alebo špirála*.

Marián Andričík je slovenský literárny vedec, prekladateľ a vysokoškolský profesor Filozofickej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Je autorom kníh *K poetike umeleckého prekladu* (2004), *Preklad pod lupou* (2014), *Aspekty piesňového textu* (2014). Debutoval zbierkou reflexívnej poézie *Skúška správnosti* (1989) a zostavil antológiu beatnickej poézie *Nahý anjel... alebo Nahlas* (1995) a *Beatnici* (2010). Vo svojej prekladateľskej práci sa venuje najmä prekladu prózy a poézie z anglickej a americkej literatúry (S. King, B. Childish, J. Grisham, J. Keats, T. Hughes, A. C. Doyle, J. Trollopeová a i.). K jeho najvýznamnejším prekladom patria výbery z poézie Johna Keatsa, Williama Blakea, historicky prvý slovenský preklad biblických eposov Johna Milтона *Stratený raj* (2020) a *Vrátený raj* (2022), ktoré vyšli rovnako ako preklad poézie Garyho Snydera *Stretnutie s horami* (2023) v levočskom vydavateľstve *Modrý Peter*.

Miroslav Tóth je skladateľ, zvukový dizajnér a saxofonista. Magisterské štúdium v skladbe ukončil na VŠMU v Bratislave u Vladimíra Godára, do tretieho roka štúdia študoval u Jevgenija Iršaia a kompozičné začiatky absolvoval u Ilju Zeljenku. Je aj absolvent hudobnej vedy na Univerzite Komenského v Bratislave. Od roku 2020 je zamestnaný ako zvukový dizajnér v Českom rozhlase v Prahe. Založil a hráva v kapelách ako *Drť*, *Dystopic Requiem Quartet*, *Srnka*, *Predskokan Otok*, *Shibuya Motors* alebo *Funeral Marching Band*. Je držiteľom štyroch víťazných ocenení *Radio Head Awards* v sekcii *experimentálna hudba*. S filmami *OUT*, *Služobníci* alebo *FREM* sa zúčastnil filmových festivalov v Cannes a Berlinale. So skupinou *Drť* vydal albumy *Puntičkár*, *Minister*, *Kruh alebo špirála* a výber z albumu zo živého koncertu vo Frýdku-Místku 17. 11. 2023.

Fedor Gál je sociológ a prognostik. V roku 1989 bol spoluzakladateľom VPN, v roku 1990 predsedom jeho Koordinačného centra a v roku 1991 predsedom Republikovej rady VPN. Okrem iných vydal vedecké knihy *Svet vedy a poznávania* (1988), *Možnosť a skutočnosť* (1990), *Dnešní krize česko – slovenských vzťahů* (1992), *Násilí* (1994), eseje *O jinakosti* (1998), *Lidský úděl* (2004) a rad publicistických publikácií a esejí, v poslednom čase *Mojich tridsať rokov* (2019) a *Drtím, drtíš, drtíme (s krízou za zadkom)* (2020). S Josefom Alanom vydal *Budúcnosť vo svetle prognostiky – alebo čo vieme a čo nevieme o budúcnosti* (1983) a *Spoločnosť vo svetle sociológie* (1986), s kolektívom *Prognózovanie vývoja vedy* (1990), s Petrom Zajacom *1+1* (2004), s Petrom Zajacom a Mirom Švolíkom knihu *Dvadsaťpäť* (2019) s Petrom Pöthem *Ja a My* (2022). S Janom Urbanom bol editorom a spoluautorom zborníka *Mýty v nás a kolem nás* (2022), s Mirom Švolíkom spoluautorom knihy *Post Mortem* (2023). S Mirom Tóthom a skupinou *Drť* vydal štúdiový album *Kruh alebo špirála* (2023) a výber z albumu ako záznam zo živého koncertu vo Frýdku-Místku (2023). S Janou Klusákovou vydal knihu rozhovorov *Rozhovory s Fedorom Gálom* (1992) a s Karolom Sudorom knihu rozhovorov *Ešte raz a naposledy* (2017).

Zdroj: Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika

slovenská digitálna platforma o neprvoplánovom umení a kultúre

ISSN 2730-1044

Táto platforma bola podporená z verejných zdrojov poskytnutých Fondom na podporu umenia. Platforma reprezentuje výlučne názor redakcie a fond nezodpovedá za jej obsah.

plan.art

Košická lekárska fakulta tvrdí, že viac medikov zvládne [☑](#)

☐ 20. 3. 2024, Zdroj: **Denník SME**, Strana: 12, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Autor: **Elena Danková, Judita Čermáková**. Sentiment: **Ambivalentný**. Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ**. Ďalšie zdroje: **Denník SME - ďalší vydání**
Dosah: 450 000 GRP: 10,00 OTS: 0,10 AVE: 14199 EUR

Rubrika: Práca a vzdelávanie

Študenti sú skeptickí: Už teraz sa tlačíme pri pacientoch

Vláda oznámila, že v najbližšom akademickom roku prijímú lekárske fakulty na Slovensku o 150 študentov a študentiek medicíny navyše.

Predseda parlamentu Peter Pellegrini (Hlas) uviedol, že ak by vláda nič nerobila, už o niekoľko rokov by Slovensko pre nedostatok lekárov čelilo kolapsu zdravotníctva.

Ministerstvo školstva má v rozpočte na tento rok vyčlenené peniaze na naplnenie objednávky štátu na vyšší počet študentov v celkovej sume 1,3 milióna eur.

Zatiaľ prvý krok

Zároveň má rezort školstva pripravené ďalšie finančné prostriedky (najmä eurofondy) na zlepšovanie kvality priestorov na výučbu a zlepšovanie zručnosti medikov, napríklad aj budovaním simulačných centier.

„Uvedomujeme si, že je to iba prvý krok. Zaväzuje nás však k tomu, aby sa prijali ďalšie opatrenia na skvalitnenie vzdelávania aj priestorov, v ktorých sa pripravujú budúci lekári a lekárký,“ dodal minister školstva Tomáš Drucker (Hlas).

„Rada by som vyzvala aj samotných študentov, ktorí zvažujú kariéru v zdravotníctve a v najbližších dňoch si budú posilať prihlášky na vysoké školy, aby neváhali a rozhodli sa pre toto jedinečné poslanie,“ povedala ministerka zdravotníctva Zuzana Dolinková (Hlas).

Zmenu vítajú

Na východe, na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ)**, pribudne 45 medikov navyše. Dekanom Lekárskej fakulty **UPJŠ** je Peter Jarčuška.

Fakulta informovala, že záujem o štúdium na Lekárskej fakulte **UPJŠ** bol a je vždy enormne vysoký.

„Aj to je dôkazom kvality vzdelávania, ktoré poskytujeme našim študentom. Pravdaže, povolanie lekára sa často tiež ocitá na popredných miestach prieskumov záujmu o budúce povolanie. Aj vďaka tomuto opatreniu budeme schopní vyjsť v ústrety ďalším 45 záujemcom o vysokoškolské štúdium všeobecného lekárstva v slovenskom jazyku na našej fakulte, ak toto rozhodnutie schváli akademický senát Lekárskej fakulty **UPJŠ**.“

Vláda chce týmto krokom navýšenia počtu medikov riešiť akútny nedostatok lekárov na Slovensku.

„Výsledky tohto opatrenia sa odzrkadlia po šiestich rokoch, no v prípade, ak by sa súčasná situácia vôbec neriešila, slovenské zdravotníctvo by bolo vystavené nejistej situácii v poskytovaní kvalitnej zdravotnej starostlivosti. Investície do vzdelávania vždy prispievajú k rastu spoločnosti ako takej,“ vraví hovorca fakulty Tomáš Zavatčan.

Dvadsať pri jednom pacientovi

Dekan tvrdí, že priestorové a pedagogické kapacity sú pripravené aj na vyšší počet študentov. Šiestačky Lekárskej fakulty **UPJŠ** sú však skeptické.

„Už aj teraz je problém, aby boli vykrýté všetky skupiny, čo sa týka výučby. Cvičiacich nie je dosť alebo natesno, ani miestnosti nemajú väčšiu kapacitu. Tým pádom musia byť cvičenia častejšie a študenti začínajú o pol ôsmej ráno a posledný odchádzajú o ôsmej večer, každý deň. Viem, že teraz mali prváci, druháci a tretiaci cvičenia tak neskoro do večera.“

Za najväčší problém považujú klinické predmety.

„Tam sme na praxi aj dvadsať na jednom oddelení. A keď prídu takéto skupinky na oddelenie štyri za deň, ani pacientom sa už nechce znova pred toľkými študentmi opisovať, ako sa majú.“

Asociácia medikov nesúhlasí

Ani Slovenská asociácia študentov medicíny (SloMSA) nesúhlasí s plánovaným zvyšovaním počtu medikov na lekárske fakultách. Obáva sa, že to povedie k prehlbovaniu existujúcich medzier v kvalite prípravy budúcich lekárov a k zníženiu atraktivity fakúlt.

Študenti preto žiadajú prehodnotenie návrhu. Informovala o tom prezidentka asociácie Laura Banovčanová.

Podotkla, že prvým krokom v riešení personálnej poddimenzovanosti zdravotníctva je v rámci vysokého školstva trvalé odstránenie už existujúcich závažných nedostatkov.

Ich riešenia si podľa asociácie vyžadujú strategický plán aj finančné krytie zo strany štátu.

„Až po nastavení systému do podoby, ktorá bude spoľahlivo zodpovedať súčasným počtom študujúcich, môžeme iniciovať prípadné rokovania na tému ich navyšovania,“ skonštatovala asociácia.

Lekárska fakulta **UPJŠ** si cení, že ministerstvo školstva a ministerstvo zdravotníctva sú prístupné diskusií o systémových zmenách v štúdiu všeobecného a zubného lekárstva.

„Pretože iba systémové zmeny vo vzdelávaní medikov môžu viesť k vyššiemu záujmu o štúdium medicíny na slovenských lekárskech fakultách,“ doplnil Zavatčan.

Prijatí navyše budú Slováci

V posledných troch rokoch bol počet novoprijatých študentov na študijný program všeobecné lekárstvo na Lekárskej fakulte **UPJŠ** v každom akademickom roku 220 medikov.

Na Lekárskej fakulte **UPJŠ** študuje dokopy viac ako 3000 študentov, z čoho je 58 percent slovenských.

Novoprijatí študenti navyše by mali byť len slovenskej národnosti.

Pokladnicu plnia hlavne zahraniční

„Všetky poplatky, ktorými je spoplatnené štúdium zahraničných medikov, sú v plnej miere vynakladané na zlepšovanie študijných podmienok a kvality vzdelávania pre všetkých študentov bez rozdielu národnosti či štátnej príslušnosti. Bez príjmov za výučbu študentov všeobecného lekárstva a zubného lekárstva by sme neboli schopní zabezpečiť kvalitnú výučbu medicíny na našej fakulte,“ zdôraznil Zavatčan.

„Mimorozpočtové zdroje, ktoré sme získali od zahraničných študentov, sme použili na vybudovanie Centra simulátorovej a virtuálnej medicíny Lekárskej fakulty **UPJŠ**, ktoré je najmodernejším simulátorovým centrom medicíny na Slovensku, a na rekonštrukciu budovy Lekárskej fakulty **UPJŠ** na Triade SNP 1,“ dodal.

Študent tretieho ročníka všeobecného lekárstva, Fahád, bol v číslach konkrétnejší.

„Platím 10 500 eur za rok, je to v pohode. Myslím si, že je dobrý nápad, že bude študentov viac. Rozdelíme sa do viacerých skupín, to sa dá zvládnuť.“

Jeho kamarát, druhák Ali, sa tiež nebojí väčšej konkurencie: „Je to fajn, mám rád slovenských študentov, sú milí a priateľskí. Pokojne ich môže byť aj viac.“

Viac ubytovania aj parkovísk

Ministerstvo školstva sľúbilo lekárske fakultám financie na zlepšenie kvality priestorov na výučbu. Ktoré konkrétne budovy je nutné na Lekárskej fakulte **UPJŠ** rekonštruovať?

„Nutne potrebujeme navýšiť ubytovacie kapacity pre našich študentov, rekonštruovať priestory, v ktorých prebieha teoretická aj klinická výučba, či alokovať viac financií pre biomedicínsky výskum. Potrebne je tiež napríklad riešiť parkovanie pred priestormi lekárskej fakulty. Ocenili by sme, ak by sme aj v týchto oblastiach našli rozumné riešenie počas rozhovorov s oboma spomínanými ministerstvami,“ odpovedá hovorca.

Štipendiá pre verných, zrušenie diplomovky

V druhej fáze sa v rámci novovzniknutej medzirezortnej pracovnej skupiny, ktorá sa zaoberá zlepšovaním vzdelávania v zdravotníctve, dohodne dlhodobé a finančne udržateľné riešenie na ďalšie roky.

Kvôli zvýšeniu atraktivity štúdia medicíny ministerstvo školstva uvažuje napríklad aj o zrušení povinnej diplomovej práce, aby sa tak uvoľnil priestor na lekársku prax.

Novinkou by mal byť aj plán štipendií pre medikov. Tie by sa študentom udeľovali od štvrtého ročníka. Ak by zostali pracovať na Slovensku, peniaze by si mohli nechať. V prípade, že by sa rozhodli odísť, museli by ich vrátiť.

Navyšovanie bude pokračovať šesť rokov

Ďalším z návrhov je napríklad, aby študenti 6. ročníka mohli v rámci praxe pracovať v okresných nemocniciach v miestach svojho bydliska.

Šiestačky Lekárskej fakulty **UPJŠ** by tieto možnosti potešili.

„Aj keď aj dnes ponúkajú niektoré súkromné nemocnice štipendia študentom s tým, že potom musia absolvovať prax u nich. My už teraz predštatnicovú prax nemusíme absolvovať tu, ale aj v iných mestách. Tam, kde by sme neskôr chceli pracovať.“

Peter Pellegrini na tlačovej konferencii uviedol, že navýšenie počtu študentov nebude jednorazová záležitosť a vyšší počet študentov by mali fakulty prijímať dlhodobo. To má zabezpečiť aj plánovaná dohoda s univerzitami na šesť rokov, vďaka čomu by mal projekt prežiť aj parlamentné voľby.

© SME

Lekárska fakulta **UPJŠ** je na východe jediná, ktorá vychováva lekárov.

foto – Korzár/JUDita Čermáková (2x)

Na praxi sme aj dvadsiati na oddelení. Ani pacientom sa už nechce znova pred toľkými študentmi opisovať, ako sa majú.

zahraniční študenti fadáh (vľavo) a ali považujú slovenských spolužiakov za milých a priateľských.

Autor: Elena Danková, Judita Čermáková

Vysokoškóoláci, ktorí ostali: Aktivita prináša príležitosti

📅 20. 3. 2024, Zdroj: **Denník SME**, Strany: 14, 15, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**, Ďalšie zdroje: **Denník SME - ďalší vydání**

Dosah: 450 000 GRP: 10,00 OTS: 0,10 AVE: 27889 EUR

Rubrika: Práca a vzdelávanie

Piati vysokoškóolskí študenti hovoria, prečo si nevybrali zahraničné školy

Takmer každý piaty slovenský stredoškóolák pokračuje vo vysokoškólskom štúdiu v zahraničí. Po Luxembursku ide o druhý najvyšší podiel spomedzi krajín Európskej únie. Ukazujú to údaje Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD).

Štát o probléme vie a snaží sa ho riešiť rôznymi spôsobmi s rôznym úspechom.

Slovenským univerzitám sa občas podarí byť súčasťou najlepšej tisícky svetového rebríčka. Univerzitám porovnateľnej veľkosti v susedných krajinách sa darí viac.

Rozhodli sme sa osloviť tých, ktorí uprednostnili štúdium na Slovensku. Päťica študentov a študentiek približuje, ako si vybrali školu, dôvody, pre ktoré zostali, čo treba na ich školách zlepšiť, a prezradia aj svoje plány do budúcnosti.

Patrik Ondrejch

Prvý ročník Mgr. Právnická fakulta, Trnavská univerzita Vede študentský spolok Naša právnická, pôsobí aj v Študentskej rade TU, podieľa sa na medzinárodných simulovaných súdnych sporoch Obľúbený predmet: medzinárodné právo a ústavné právo

Strednú školu ukončil s výbornými výsledkami, za ktoré ho ocenili škola, mesto i kraj. Keďže vyštudoval v Trnave bilingválnu obchodnú akadémiu, bol by jeho odchod do zahraničia prirodzený.

Už bol v kontakte s organizáciami, ktoré pomáhajú študentom dostať sa na školy, ako sú Oxford a Cambridge, ale nechcel opustiť ľudí, ktorých mal na Slovensku a ani v cudzom jazyku sa necítil byť sám sebou.

Preto sa najprv rozhodol pre Karlovu univerzitu v Prahe. Krátko po nástupe z nej však odišiel a pustil sa do podnikania v oblasti dizajnu, ktorému sa venoval dva roky.

Mal však pocit, že pre svoje okolie nie je hodnotný. A práve právo vnímal ako vhodný spôsob, ako svoje okolie meniť k lepšiemu. A tak sa vrátil na vysokú školu.

„Mal som pocit, že ako dvadsaťjedenročný podnikateľ som príliš skoro urobil krok k dospelosti a že som sa ešte nevdedel dostatočne a nevyrástol ako človek,“ vysvetľuje študent Právnickej fakulty Trnavskej univerzity.

Rodná Trnava bola pre neho prirodzenou voľbou. Hneď ako nastúpil, začal si hľadať prácu a už štvrtý rok pracuje na notárskom úrade.

„Ani to mi nestačilo. Jedna vec je prax, druhá škola, ale potom je tu niečo navyše, to, kam smerujem. Pre mňa to je oblasť medzinárodného práva, ktorému sa venujem od prvého ročníka,“ hovorí.

Už ako prvák napísal na študentskú vedeckú odbornú konferenciu článok o kozmickom práve a zapojil sa aj do medzinárodného simulovaného súdneho sporu z kozmického práva. Snažil sa nachádzať čo najviac príležitostí.

„Krása slovenských vysokých škôl je v tom, že je veľmi jednoduché dostať sa do spolkov. Stačí byť aktívny a cestu k aktivitám si nájdete. Tým, že sú naše univerzity menšie, tak prednášajúci a cvičiaci si vedia nájsť čas na študentov,“ hľadá výhody štúdia v Trnave.

Od zahraničných študentov, ktorých stretáva na medzinárodných súťažiach, počúva, že u nich sa ťažšie dostávajú do spolkov aj do blízkosti odborníkov.

Ondrejch hovorí, že keď univerzita vidí aktivitu študenta a môže pomôcť reprezentácii univerzity či krajiny, je ochotná dať mu individuálny študijný plán, napríklad vo forme ospravedlnenej neúčasti na cvičeniach.

„Neviem, či je to naschvál, alebo omylom, ale takí ľudia ako ja potom profitujú zo systému, ktorý nekladie veľa dôrazu na množstvo prebraného učiva. Veľa priestoru sa necháva mimoškólským aktivitám, v rámci ktorých sa študenti môžu špecializovať smermi, ktoré ich zaujímajú,“ hovorí.

Navyše, cíti aj podporu vedenia univerzity. Keď našli súťaž v Haagu – simuláciu rokovania o medzinárodnom humanitárnom práve. Účasť na nej nebola jednoduchá ani lacná. No fakulta nezaváhala a podporila ich.

„Univerzita nám ide maximálne v ústrety a to sa netýka iba súťaží, ale aj stáží. Vďaka tomu som bol pol roka v Bruseli na stáži na Zastúpení Trnavského kraja pri Výbore regiónov.“

Bakalárske štúdium skončil s červeným diplomom a zostal na Slovensku. V Trnave ho udržal fakt, že v škole začali budovať systémové veci v klinickom vzdelávaní. Najbližším človekom z univerzity je pre neho Ivan Novotný z ministerstva zahraničných vecí, ktorý ho dotiahol do sveta simulovaných súdnych sporov.

„Veľmi mu záleží na tom, aby nám otváral rôzne brány, aj kariérne. Nevníma študenta iba ako niekoho, komu potrebuje odovzdať informácie, ale ako komplexnú ľudskú bytosť, ktorú môže vytrénovať aj v soft skills,“ hovorí.

Ondrejoch vidí menší problém v tom, že vysoké školy nedostatočne finančne podporujú rozvoj talentu, a tiež v tom, že na Slovensku sa dá študovať právo iba ako všeobecný odbor.

Prijal by, ak by pedagógovia chápali, že niekto sa chce špecializovať. Chápe však aj to, že na jedného aktívneho študenta pripadá 15 až 20 ľudí, ktorí štúdium nemusia brať tak vážne, a ešte nevedia, na čo sa zamerať.

V tom, čo chce robiť po škole, má jasno. Rád by si urobil doktorát a vyučoval na vysokej škole medzinárodné právo. Trnavská univerzita však nemá garanta pre medzinárodné právo na doktorát, a tak sa mu otvárajú možnosti štúdia na **UPJŠ** v Košiciach alebo na UK v Bratislave. Láka ho aj práca na ministerstve zahraničných vecí či na ministerstve obrany.

„V súčasnosti veľa mladých ľudí uteká alebo chce utiecť preč, ale teraz nastáva moment, keď by všetci najlepší, najkvalitnejší a najsrdečnejší ľudia mali zostať, pretože Slovensko nás práve teraz potrebuje. Takže ja sa určite nikam nechystám,“ hovorí.

Filip Galo

Tretí ročník, zubné lekárstvo, Jesseniova lekárska fakulta UK v Martine
Prezident Slovenského spolku študentov zubného lekárstva
Obľúbený predmet: „zubné“ predmety, tie, ktoré sa venujú oblasti ústnej dutiny

Filip Galo má medicínu v rodine, obaja jeho rodičia sú lekári a nepamätá si, že by sa chcel niekedy venovať niečomu inému.

„Okrem záujmu o medicínu som rád chodil na výtvarnú a rád som tvoril niečo rukami, a preto mi vyplynulo, že zubné lekárstvo bude splynutím týchto dvoch záujmov,“ vysvetľuje výber zubárstva.

Keďže študoval na bilingválnom gymnáziu v anglickom jazyku, rozhliadal sa aj po školách v zahraničí. Keď však podával prihlášky, rozhodoval sa iba medzi slovenskými. Presvedčila ho predovšetkým úroveň štúdia a zväzila aj blízkosť k domovu. S odstupom času svoje rozhodnutie neľutuje.

Galo vysvetľuje, že kým ešte nemal predstavu o systéme na zahraničných školách, mal obavy, že niečo zameškáva. V druhom ročníku sa začal angažovať v Európskom spolku študentov zubného lekárstva a ako slovenský delegát mal možnosť vycestovať do iných krajín a osobne si zistiť viac informácií. Vtedy pochopil, že štúdium na Slovensku nie je také zlé.

Napríklad nie všade v zahraničí je šesťročné štúdium ako u nás. Obsah učiva majú vtiesený do piatich rokov. Preto je aj náročnejšie. Štúdium nie je vždy zadarmo, problémom sú aj pomôcky, ktoré si musia kupovať, a aj ich nedostatok.

„V Európe nie je samozrejmosťou, že štúdium zubného lekárstva obsahuje aj štúdium predmetov všeobecného lekárstva v takej miere ako na Slovensku. Nie všade potrebujú absolvovať rovnaký rozsah učiva na to, aby pochopili, ako funguje ľudské telo. Má to však v praxi určité výhody, pretože zubný lekár by si mal vedieť odvodiť, ako a čo všetko môže ovplyvniť. Podľa môjho názoru toto v zahraničí nie je dostačujúce,“ konštatuje.

Na Jesseniovej lekárskej fakulte oceňuje, že na jeho odbor prijíma jedenásť študentov, aj keď nešlo o rozhodujúci dôvod, ktorý by zavážil pri výbere školy.

„Aj keď niekedy máme zo seba ponorku, máme k sebe naozaj blízko. Aj vyučujúci k nám majú individuálny prístup a majú možnosť sa nám venovať,“ hovorí.

Na iných fakultách, ktoré sa venujú zubnému lekárstvu, môže byť situácia iná, keďže v ročníku je zvyčajne 40 študentov.

Za problematické vníma, že na Slovensku chýbajú pedagógovia na klinických predmetoch, teda tých, ktorých výučba prebieha v nemocnici s pacientmi. Fakulta potom nemá ani takú rozsiahlu možnosť výberu, koho poveriť výučbou.

Poukazuje aj na problém s výučbou správnej ústnej hygieny. Aspoň u nich na fakulte sa vyučuje až v treťom ročníku na predmete „preventívne zubné lekárstvo“. Z časových dôvodov a veľkého rozsahu učiva tak ostáva táto téma na samoštúdium.

„Podľa mňa by mali byť techniky čistenia zubov a zvládnutie používania pomôcok určených pre ústnu dutinu v sylabách už v prvom semestri prvého ročníka. Študenti potrebu vzdelávať sa v tejto oblasti často vyhľadávajú na workshopoch či inštruktážach mimo školy. Veľká vďaka patrí ľuďom, ktorí sa venujú praktickému tréningu ústnej hygieny a vnímajú to ako poslanie,“ hovorí.

Po škole by chcel Galo zostať na Slovensku. No rozhodovať sa bude aj podľa toho, ako sa bude vyvíjať spoločnosť.

Michaela Biskupičová a Diana Schlettová

Druhý ročník, biochémia a biofyzikálna chémia pre farmaceutické aplikácie, FCHPT STU Biskupičová je tajomníčkou pre financie v o. z. CHEM Spolok študentov FCHPT STU Oblúbený predmet: bioorganická chémia a fyzika Schlettová je podpredsedníčkou študentského spolku v o. z. CHEM Spolok študentov FCHPT STU Oblúbený predmet: mikrobiológia

Michaela Biskupičová vyštudovala gymnázium v Senci a už od tretieho ročníka sa pripravovala na neskoršie štúdium v zahraničí.

Keďže ju neprijali na medicínu v Olomouci, rozhodla sa prečkať rok na záložnej škole – na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie (FCHPT) STU. Nebol to však skok do neznáma. Mala presné informácie od bývalých žiakov a navyše to bola alma mater aj jej starých rodičov. Nezanedbateľným plusom bolo tiež to, že sa na škole venovali fyzike, ktorú potrebovala na skúšky na medicínu v Česku.

„Škola mi však zmenila pohľad na to, čomu sa chcem venovať, a našla som sa na nej,“ hovorí s tým, že má v pláne na FCHPT čo najdlhšie zotrvať.

Na FCHPT mala dve prihlášky, okrem biochémie a biofyzikálnej chémie pre farmaceutické aplikácie sa hlásila na chémiu, medicínsku chémiu a chemické materiály. Pri výbere zavážil počet študentov. Preferuje totiž rodinnejšiu atmosféru, kde sa ľudia medzi sebou navzájom poznajú a vedú si pomôcť.

Príbeh Diany Schlettovej je výrazne iný. Vyštudovala Strednú odbornú školu chemickú v bratislavskom Vlčom hrdle a pri výbere školy ostala verná chemickému smeru. Zaujal ju odbor biochémie a biofyzikálna chémia pre farmaceutické aplikácie, aj keď prvou voľbou bol najprv odbor biotechnológie.

Diana ani neuvažovala, že by študovala v zahraničí, chcela radšej ostať tu. „Je mi tu príjemnejšie. A hlavne, keby bol nejaký problém, tu si ho viem v pokoji vyriešiť,“ hovorí.

Bakalárske a inžinierske štúdium by chcela ukončiť na Slovensku na STU. Avšak, čo sa týka práce, myslí si, že lepšie uplatnenie nájde mimo Slovenska, keďže tu nie je toľko firiem zameraných na chemický a farmaceutický smer.

Svoje hrá podľa oboch študentiek aj fakt, že veda veľakrát nie je na Slovensku taká cenená, ako by mala byť.

Schlettovú na FCHPT teší nielen všestrannosť štúdia, ale aj to, že sa môže rozvíjať rôznymi smermi. Oceňuje aj priateľské vzťahy s prednášajúcimi, ktorí vytvárajú rodinné prostredie. Zdôrazňuje, že dobrý pocit nie je len o kvalite štúdia, ale aj zapojenia sa do života na fakulte.

Aj Biskupičová oceňuje všestrannosť štúdia a poznamenáva, že to nie je samozrejmé pre každú fakultu. Mali napríklad predmet chemické a biologické bojové zlúčeniny a výbušniny, ktorý síce nesúvisí s ich odborom, ale prepájajú sa v ňom znalosti z chémie a policajného vyšetrovania. To im môže v budúcnosti pomôcť pri hľadaní práce.

„Sme všestranne zameraní študenti, ktorí dokážu nájsť uplatnenie v praxi v podstate kdekoľvek,“ vysvetľuje.

Ako jedno z negatív tejto fakulty uviedla, že štúdium vie zabráť viac času.

„Samozrejme sú študenti, ktorým to nemusí vyhovovať, no potom sú tu takí študenti, ako sme aj my, ktorým to vôbec neprekáža a sú pripravení svoj potenciál a potenciál našej fakulty využiť naplno,“ dodáva.

Biskupičová by tiež ocenila, ak by prihlasovanie sa na iné predmety nebolo podmieňované úspešným absolvovaním na ne nadväzujúce predmety. Problém môže nastať aj pri predmete fyzikálna chémia, pri ktorom je podmienka úspešné absolvovanie predmetov matematika 1 a fyzika 1.

Študentky si pochvaľujú prednášajúcich. Biskupičová pracuje na svojej bakalárskej práci o bioorganické chémie s Flórou Jozefíkovou, Schlettovú zas motivuje prednášajúca docentka Petra Olejníková. Tvrdí, že podnecuje študentov, aby ich mikrobiológia bavila a cítili z nej, že ju práca baví a chce v nej niečo dosiahnuť.

Obe študentky a zhodli, že skvelým pedagógom je aj profesor Vladimír Lukeš, ktorý prednáša fyziku. „Je úžasný, aj ako človek. Na skúške vás nepotopí a vie dať druhú šancu. Poradí vám, čo sa máte doučiť, a na ďalší týždeň ste lepšie pripravený,“ hovorí Biskupičová

a Schlettová ju dopĺňa, že pedagóg urobí všetko preto, aby študent fyziku pochopil a prešiel skúškou.

„On je jeden z tých vyučujúcich, ktorí idú na prednášku s vedomím, že on problematiku ovláda a my nie. Takže vie, že nám ju musí predniesť tak, že si z hodiny zoberieme čo najviac,“ opisuje prednášku Schlettová.

Lukeš zároveň dbá na to, že v prednáškovej sále sú aj zahraniční študenti, ktorí sa rozhodli študovať v slovenčine, a opakovane sa uisťuje, či prednášanému rozumejú. Snaží sa, aby učivu porozumela celá aula a nielen slovenskí študenti.

Tereza Patková

Druhý ročník, Farmaceutická fakulta, Univerzita Komenského
Predsedníčka pre kultúru Slovenského spolku študentov farmácie
Oblúbený predmet: organická chémia

Tereza Patková študovala na strednej škole, kde sa hlbšie venovali chémii, biológii a fyzike. Vtedy zistila, že ju to baví, a preto sa rozhodla pre podobné zameranie aj na vysokej škole. Po intenzívnejšej rešerši možností štúdia a následného zamestnania padlo rozhodnutie na farmáciu.

Podala si viaceré prihlášky a uspela na všetkých vysokých školách na Slovensku a v Českej republike, ktoré ponúkajú štúdium farmácie. Mala teda dostatok možností vyberať si.

„Urobila som si malý osobný prieskum medzi študentmi, ktorí na daných školách študovali, a zistila som, že na Slovensku je štúdium farmácie kvalitné, a vybrala som si možnosť, ktorá je najbližšie k domovu,“ približuje.

Počas štúdia by však chcela využiť možnosť vycestovať v rámci programov Erasmus alebo Erasmus+, ale pravdepodobne až v neskorších ročníkoch, keďže najprv chce zvládnuť študijné povinnosti. Najmä druhý ročník je náročný.

Výber univerzity konzultovala s rodičmi, u ktorých našla vždy podporu. Zhodli sa na tom, že farmácia je, aj napriek náročnosti, skvelý odbor.

„Naplnili sa moje očakávania aj obavy. Je to náročné, ale zvládnuť. V dobrom kruhu kamarátov je to vždy ľahšie,“ opisuje prvé zistenia. V štúdiu ju motivuje aj to, že je zaujímavé a odborné.

Pozitívne hodnotí aj pôsobenie v Slovenskom spolku študentov farmácie, aj keď zľúčiť to so štúdiom je pre ňu niekedy časovo náročné.

„Je to zadosťučinenie, keď nám vyjde projekt, keď si „oddýchnete“ pri organizovaní. Nie vždy je to jednoduché, občas je to náročné a psychický vypäté, ale dá sa to zvládnuť. Určite je to skôr plus popri štúdiu,“ hovorí.

Dodáva, že je priskoro hovoriť o plánoch po škole, pretože sú pred ňou ešte ďalšie štyri roky. Keďže ju však láka zahraničie, chcela by si raz skúsiť prácu aj život mimo Slovenska. Michaela Dúbravka Džomeková © SME

Patrik Ondrejch. Filip Galo. fOtO sme – markO erd (2x) fOtO – archív f. G.

Michaela Biskupičová a Diana Schlettová. Tereza Patková.

foTo – archív T. P.

V súčasnosti veľa mladých ľudí uteká, ale Slovensko nás teraz potrebuje. Takže ja sa určite nikam nechystám.